

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Káldics-féle házban) is átvehetők.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyilatkozásban egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi február 26-án.

9. szám.

Délvidéki szini szövetkezet.

A lugosi magyar színügy - gyámolító egyesület a következő iratot intézte magyar nyelvterjesztő egyesületünkhöz:

Vonatkozással egyesületünk m. é. május 4-én 20 sz. a. kelt átiratára s a verseczi magyar nyelvterjesztő egyesületnek m. é. jan. 24-én 48. sz. a kelt válaszára, most már itt látjuk az idejét annak, hogy a tervbe vett s a társegyesület által helyeselt „Délvidéki sziniszövetkezet“-et minél gyorsabban megvalósítsuk. Előre bocsátván, hogy tavaly a szövetkezet megalakításáról a felszólított városok késedelmes válasza (vannak, kik még ma sem válaszoltak) s kellő tapasztalat hiánya folytán le kellett mondanunk: most már testvéregyesületeink ügybuzgalmától függ ennek gyors keresztülvitele.

Tájékozódás végett előre bocsátjuk a következőket: „A délvidéki szini szövetkezet“ kettős célú szolgálhat: 1) a délvidék nagyobb városaiiban egyelőre rövidebb időre a magyar színészet existenciális föltételeinek — 2) a szövetkezetbe álló városok közönségének jó szinelőadások biztosítását. E kettős cél, mint egyesületünk kivált a téli évadban róla alaposan meggyőződött, csak úgy érhető el, ha az ügy élére egy erkölcsi testület áll, minő a „Délvidéki szini szövetkezet“ volna, mely e kettős cél elérésére kellő garantiát nyújt erkölcsi és anyagi áldozatokkal, mely áldozatok azonban, mint már tapasztalatból meggyőződöttünk, éppen nem oly nagyok, hogy minden megerőltetés nélkül meghozhatók ne volnának. Egyedül abból állanak, hogy a már tényleg meglevő egyesületek a szerződötendő szintársulatot bizonyos fokú pénzsegélyvel és bérletgyűjtéssel támogassák. Egyesületünk a múlt évben magára maradvá egyedül ily módon biztosított 2 óra egy jeles szintársulatot, adván neki 300 frt. segélyt s biztosítván (előleges aláírásokkal) mintegy 1500 frtnyi bérletet. A társulatnak átlag mindennap telt háza volt; bevett két hó alatt összesen 4367 frt. 46 krt; kiadott (1734 frt. havi gageval) 3851 frtot, tiszta jövedelme maradt 516 frt. 46 kr. Megjegyzendő, hogy a társulat 50 tagból állott, mi vidéki városban a szükségesnél legalább is 15 személylyel több. De egyesületünk a társulat existenciáját csak 2 óra biztosította. Csak

2 biztos óra azonban egy jobb társulatot összeállítani nem lehet. Jobb társulatot csak akkor szervezhet egy szinigazgató, ha legalább 6 óra van biztosítva. Még kiválóbb társulatot lehetne szervezni, ha egész évre biztosítva volna; de mert egy kisebb vidéki város 2 hónál tovább egy társulatot fenn nem tarthat, sőt a nyári hónapokban nem is hajlandó tartani: legalalmasabbnak látszik 3 város szövetkezete 2-2 óra, vagy 4 város szövetkezete 6-6 hétre, összesen 6 óra, mely módozat mellett már jelesebb társulatra van egészen biztos kilátás. Maga a város természetesen csak ideális fogalom; a tervezett szövetkezetben a „város“ fogalmát a tényleg létező közművelődési egyesület pótolhatja, mely érdekeit a város érdekeivel azonosítja; Lugoson a mi egyesületünk, Verseczen a „magyar nyelvterjesztő egyesület“ és Pancsován a „Grómon-egyesület“, máshol esetleg más egyesület.

Földolog tehát első sorban annak határozott kijelentése: csatlakozik-e a jelzett célra a lugosi magyar ügy-gyámolító egyesülettel a verseczi „magyar nyelvterjesztő“ és pancsovai „Grómon-egyesület“, vagy nem? és képes-e mindenik város külön 1-2 havi évadot fentartani, vagy csak 6 hetit? Ha csak az utóbbit képes, akkor még egy város volna belevonandó a szövetkezetbe. Azonban már ez alkalommal megjegyezzük: minél több város lép egy szövetkezetbe, a közös megállapodási módozatok annál nehezebbek. Mert kevesebb város könnyebben meg tud egyezni az őszi és téli hónapok egymásközi beosztásában mint több város. Ha Lugos, Versecz és Pancsova szövetkeznék, a szintársulat következő sorrendben tarthatna előadásokat: Verseczen október, november, Lugoson december, január, Pancsován február, márcziusban.

E beosztás természetesen a helyi viszonyok folytán másképp is alakulhatna, esetleg évről évre fölváltva. Minden esetre szükséges minden városban tisztában lenni azal: mily hosszú évadot bír el a város közönsége nagyobb megerőltetés nélkül? Lugosnak pl. 6 hét éppen elég; már 2 hó kezd kimeríteni, mi abban nyilatkozik, (bár e téli évben nem volt így) hogy a színház kevésbbé van látogatva. Föltéve, hogy a kombinációba vett 3 város mindegyike 6 hetet kívánna, úgy lehetne beosztani az év-

adot: Versecz október-november 15, Lugos november-december 31. Pancsova január 1-től február 15-ig, ez azonban másfél hóval rövidebb évad lévén a fenntebbinél, a szintársulat existenciájára nagy befolyással van. Egy kis számítás a színházi bevételekről és kiadásokról, könnyebben felvilágosít.

Föltéve, hogy egy olyan szintársulat áll rendelkezésre, melynek 1 havi gageja 1300 frt. (ez egy jobb társulat); ennek gagekiadása nanonkint átlag 42 frt. Minden előadással jár ezenkívül átlag 25 frt. kiadás. Napi kiadás e szerint előadási napokon $42+25 = 67$ frt. Föltéve, hogy hetenkint csak 5-ször van előadás, ez hat hét alatt 30 előadás, $30 \times 67 = 2010$ frt. Ehhez számítandó azonban, hogy az igazgatónak oly napokon is meg van a gagekiadása, mikor előadást nem tart, tehát még hetenkint 2-szer, hat hétben 12-szer: 12×42 frt. kiadása is van még, azaz 504 frt.; vagyis összes kiadása a 6 heti évadra $2010+504 = 2514$ frt. Nézzük a bevételt. A lugosi színháznál, telt háznál, napi bevétel mintegy 160 frt. Ha mind a 30 előadás telt házzal menne, összes bevétel volna 4800 frt. Erre azonban nem számíthatni. Átlag csak félig telt házat véve mind a 30 előadásra, akkor a bevétel 2400 frt. lenne, vagyis naponkint be kellene venni 80 frtot. Lugos a számításaiival már rendben van; most minden attól függ: Versecz és Pancsova színházai, ha telve vannak, átlag mennyi bevételt adnak, mert a számítás s az előadások biztosítása ehhez képest megy. Minél kevesebbet vesz be félig telt háznál, annál többet kell bérletben és segélyben biztosítani a társulat számára. Föltéve, hogy nevezett városok színházai telt háznál 120 frtot vesznek be. ennek felénél (60 frtnál) többet kell estenkint biztosítani, mert a kiadás a fenntebbiek szerint 67 frt.

Mindezek azonban kiviteli módozatok, melyeknek részletes megbeszélésére a három város, illetve egyesület képviselőinek okvetlen közös értekezletre kell összejönniök. Szükségesnek látszott azonban ezt tájékozással fölemlíteni, hogy Versecz és Pancsova városok e tekintetben számot vessenek magukkal, illetve közönségükkel.

Ezek után tisztelettel kérjük az Elnökséget mielőbb nyilatkoznai az iránt: hajlandók-e velünk a „Délvidék szini szövet-

kezet"-et megalakítani oly föltétellel természetesen, hogy a 3 város számára egy színtársulat szerződtessek, mind a három város műigényeinek tekintetbe vételével s hogy minden város, illetve egyesület maga gondoskodik a saját színi évadja biztosításáról. Minthogy a színtársulatok szerződésai márczius hóban kötöttek, minden esetre óhajtható, hogy most már a szövetkezet minél előbb megalakuljon s képviselői minél hamarabb megtarthassák közös értekezleteiket. Ha választ 1893. márczius 15-ig e kezdeményező lézésünkre nem kapunk, annak vesszük, hogy Versecz és Pancsova elejtették velünk a szövetkezet eszméjét. Ugyanazért tisztelettel kérjük az elnökséget márczius 15-éig nekünk erre határozott választ adni, hogy esetleg másként intézkedhessünk.

Lugos, 1893. február 15-én.

Hazafias tisztelettel

A lugosi „magyar színügy-gyámoltó egyesület“:

Péczy Ferencz, Dr. **Dengi János,**
alelnök. titkár.

Mi részünkről a legmelegebben üdvözljük és pártoljuk a lugosiak indítványát. s a „Délvidéki színiszövetkezet“-et, mert hosszú tapasztalás tanított meg arra, hogy csak ily módon számíthatunk itt a délvidéken oly magyar színtársulatra, mely miatt nem kell szégyenkeznünk, melynek tisztességes eltávoztatása érdekében a magyar színpártoló közönségnek s a magy. nyelvterjesztő egyletnek — erejét meghaladó áldozatokat nem kell hoznia.

A múlt évben 5 magyar társulat szerencsétlenül bennünket. Egyletünk több mint 300 forintot adott ki segélyezésükre, s mi volt benne a köszönet — az, hogy még le is hordták érte bennünket.

Ha a szövetkevet létesül, s tudjuk teljes biztossággal, hogy csak egy és pedig jó társulat jön, egy esztendőben 6 hétre, vagy 2 hónapra — közönségünk szívesebben fog áldozatokat hozni.

A lugosiak fentebb közölt tervezetét még egyszer melegen ajánljuk magy. nyelvterj. egyt. tagjainak és városunk hazafias polgárainak becses figyelmébe.

Tárca.

A szerelemnek dala volt

Zöld lomb között a csalogány
Dalolt, oly büvösen dalolt,
Oly édes, méla volt e dal,
Hogy szíven, lelken áthatott —
A szerelemnek dala volt.

A szellő szárnyra kapta azt
A büvös dalt, s a mint dudolt,
Neszelve leste a patak,
S mormolta a mint tova folyt,
A szerelemnek dala volt.

A kis pacsirta búza közt,
A hol kicsinyke fészke volt
Figyelte hosszan, hosszan,
Majd égre kelt s dalolt — dalolt. —
A szerelemnek dala volt.

S hol egy leány és ifja ült,
Csak egy dal volt, mely egyre szólt,
Egy dal, a mely a szívekből
Nyugalmat, békét elrabolt, —
A szerelemnek dala volt!

Sárga.

Pár kiszakasztott levél az „Innen-onnan“-ból.

Irta **Perjessy Lajos.**
(Folytatás)

Ha nem mondanám is, még is gondolná mindenki, — milyen óriási feltűnést keltett az Sajó-Bátoron és környékén, hogy dr. Csongori ügyvéd úr, meg az állami mérnök összekaptak s párbajt fognak vívni.

Napi hírek.

Ftndó Sváb Mihály, róm.-kath. segédlelkész a m. kir. honvédségnél 7-ik hadtesti lelkészé osztott be. Ez alkalommal felemlítjük S-b azon hazafias eljárását is, hogy szakítva a régebbi uzussal a Verseczen és vidékén élő magyarságnál a temetéseket magyar nyelven végzi s általában nagy istápolója a hozzáfutó szegényebb sorsú magyar népnek, kiknek nevében szép eljárásáért ezennel köszönetet mondunk.

Eljegyzés. A „Torontál“ írja: Ó-moraviczai ifj. Heinrich Ferencz, tartalékos huszárhadnagy, a „Heinrich A. és fiai“ cég beltagja, a kit városunkban is számosan ismernek, eljegyezte **Hangel Márk** leányát, Kornéliát.

Nippenburgi Bissingen Rudolf graf, cs. és kir. kamarást, vjljkoveczi nagybirtokost és nejét, szül. **Foéni Mocsnyi Georgina** grófnőt nagy csapás érte, a mennyiben a család szemefényét, kis 2 éves **Rudolf** fiukat elragadta az öldöklő dyphtheritis, a gyermekek e rettenetes réme. A felejtetlen kis halott hült tetteit f. hó 22-én temették el a vjljkoveczi parkban ideiglenes sírboltban. Az ismert főúri család e nagy gyásza felett általános a részvét.

A verscezi takarékpénztár 25. éves jubileumát a múlt hetfőn tartották meg szép ünnepélyességgel. A negyedszázados multtal dicsekedő pénztárat valóban megis érdemli az elismerést, mert városunk kereskedelme és iparának fellendülésére nagy hatással bírt működése. Keletkezése a hatvanas évek végére esik, midőn **Dániel László** a negyvennyolczas vitéz honvéd, majd huszárkapitány választotta meg Versecz szab. kir. város polgármesterévé. Dániel eszméje volt egy pénztárat alapítása, de kezdetben igen sok nehézséggel kellett megküzdenie, bár **Brandeisz Ferencz** jelenleg is élő s azon időkben szép befolyással bíró építőmester, mint Dániel jobb keze, mindent megtett arra nézve, hogy a lakosságot kapacsitálja. A tervezett 800 (50 frtos) részvényre éppenséggel nem voltak képesek aláírókat találni, csupán 350 részvényt írtak alá, s akkor **Schwaneheimi Hrubý Károly** lovag még 50 részvényt jegyzett s a takarékpénztár 400 részvényt kezdte működését 1868-ban. — A takarékpénztár első igazgatója **Hrubý** lett, ki ezen tisztjében, mint a jeleszázados és becsületesség példányképe az 1882-ig évig, haláláig megmaradt. Nagy része volt a takarékpénztár fellendülésében **Lucich K.** első könyvelőnek, valamint **Grauzam F.** az első ügyésznek is. — A jubileumi közgyűlést **Weifert Mihály,** jelenlegi igazgató nyitotta meg lelkes és nagy hatással elmondott beszéddel, melyben visszajelentést vetett az intézet negyedszázados mult-

jára, s esetelte azon befolyást, melyet az intézet városunk ipara és kereskedelmére gyakorolt. — Az eljenzésekkel kísért beszéd után **Frisch Gyula,** szeszgyáros indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy **Hrubý** ércz-mellszobrát*) díszterme számára elkészíteti. — A felügyelő bizottság jelentéséből felemlítjük, hogy az intézet tiszta jövedelme a múlt évben 28 346 frt. volt, melyből 7929 frt. 55 kr. a tartalék-alaphoz csatoltatott; — 1317 frt. 30 krral díjaztak a választmányt, 526 frttal a felügyelő bizottságot — 12000 frtot (minden részvény után 30 frt) fizettek a részvényeseknek, mint osztalékot, 317 frt. 30 krt adtak jótékony célra, **Weifert Mihály** igazgató tiszteletdíj 200 frtot kapott. — A jubileum emlékére 5000 frt. alapítványt is tettek, melynek évi kamatait valamely szorgalmas és kitünő, de szegényebb sorsú kereskedelmi vagy ipariskolát látogató tanuló fogja élvezni. **Baross Gabor** szobrára 50 forintot szavaztak meg. — Az elhalalozott s részben kisorolt választmányi tagok helyére megválasztottak: **Hemberger Bálint,** **Pfahler Hngó,** **Atkány A.,** **Prandell János,** **Thor Antal** és **Mandukits Szilárd.** — A közgyűlés napján, este (a jövőre „szállodában“) bankettre gyűltek össze a takarékpénztár részvényesei és barátai s ez alkalommal nem hiányoztak a lelkes toasztok sem. **Weifert** Károly városi főjegyző emelkedett hangú toasztban **Hrubý** emlékére üritett poharat. Eltették az igazgatót **Weifert Mihályt,** **Weitner Ferencz,** felügyelő bizottsági elnököt s a hivatalnoki kar tagjait stb.

Dessewffy püspök zarándokutja. A csanádi püspök római zarándokutja a pápa jubileuma alkalmából küszöbön van, a zarándokut programjáról a következőkben értesülünk: A püspök kieszközölte, hogy a résztvevők jelentékeny utazási kedvezményben részesüljenek, mialtal a kevésbé vagyonosak részvétele is lehetővé van téve. A menetjegy árába bele lesz véve az öt napi római teljes ellátás ára is. Első osztály 110 frtba és harmadosztály 75 frtba kerül. A zarándokutra ápril 5-én indulnak; jelentkezéseket dr. **Varady Árpád** püspöki titkár fogad el, de jelentkezni lehet Budapesten, dr. **Kiss Janosnál,** a Szt. István társulat igazgatójánál is. A résztvevők Budapesten gyülekeznek össze es **Dessewffy Sándor** csanádi püspökkel együtt ápril 5-é indulnak ntra. A püspök gondoskodott arról, hogy a zarándokok ellátása minden kívánalom-

*) Érdekesnek találjuk e helyen felemlíteni, hogy **Hrubý** halálakor a takarékpénztár vezérigényéségeinek felkértére éppen e sorok írja készített az elhunyt arczáról gypslenyomatokat, melyek a mellszobr elkészítésénél nagy szolgáltatást tehetnek a mintázó szobrásznak. **Szerk.**

Csongorit — hirdeti városszerte: hogy és miért esett meg a dolog!

— Úgy-e nő miatt?! ugyan monjda már ki tanár úr!

— Igen is hogy hölgy miatt!

A három asszony egymásra nézett, **Malesi,** **Teresi** kisasszonyok, a kik ott hallgatoztak a szalon lefüggönyözött ajtaja mellett — különös pillantásokkal méregették egymást. Olyan felét gondoltak: „Oh édes jó Istenem — bár csak miattam történt volna!“

— A kisasszony kollega volt a baj oka!

— A hullvaalkodott, a híres, hát már a mérnökre is rávetette a szemét, hát már ismerik egymást?!

— A mint látszik, régen — jegyezte meg rejtélyesen s félig fájdalmasan a kollega!

— Hát azután hogy? miként?!

— A **Steli** megsértette a kollegát, azt állította, hogy . . . hogy . . . kérem hölgyeim . . . ne erőszakoljanak, nem lehet elmondani, meg teljes bizonyosság úgy sines . . . csak sejtés . . . sejtés kérem, hogy a nagytiszteletű úrék **Honkája**!

Mint a villám ugrott fel erre a szóra a három asszony. Villogtak a szemek, megjelent bágyadt fényükben a bosszú, a visszatorlás különös kifejezése.

— Nem sejtés! — bizonyos! — úgy van!

— Hol a felöltöm, kalapom, kesztyűm — futok — futunk lelkeim, értesítjük a nagyságosokat, a szolgabírókat, a járá-bíró, kiadó, iktató — az is-pánékat.

— No megállj te szenteskedő, hát így vagyunk! ? Elcsapatjuk, nyílt levelet kell közzé tenni. A tanfelügyelő, miniszter figyelmébe ajánlani — a „Rimavölgyi Harsogató“-ban, az összes lapokban, le kell rántani. — hogy merészkedett az a perszóna közénk furakodni, henczegni, hódítani.

No megállj!

(Folytatása következik.)

nak megfeleljen. A pápához a zarándokokat szintén Dessewffy püspök vezeti. Gondoskodva van ezenkívül arról is, hogy akik akarnak, persze külön fizetés mellett, Nápolyba, Lorettoba vagy Assisiába, vagy más féle is kirándulást tehesenek. A zarándok ut iránt általánosan igen nagy érdeklődés mutatkozik és a csanádi egyházmegye által tervezett ezen zarándokúthoz előreláthatólag az ország minden részéből számosan csatlakoznak.

Halálozások. Nieder Ferencz, városi pénztárnok, mintaképe a pontos és lelkiismeretes hivatalnoknak élete 67-ik évében tegnapelőtt elhunyt. — Dr. Elter Victoriné szül. Graff Boriska, károlyfalvai körorvos neje, ki alig néhány hónap előtt ment férjhez, rövid szenvedés után elhunyt Károlyfalván. A fiatal, szép hölgy halála mély részvétet keltett a községben. Áldás és béke poraikra!

Bodó Lajos, városi főkapitányunk f. hó 28-án ünnepli Versecz város szolgálatában eltöltött hivataloskodásának husz éves jubileumát. Ez alkalommal barátai és tisztelői bankettet rendeznek tiszteletére az „Alexandrovits“-féle szállodában s alkalmi ajándékot is fognak átnyújtani. Fogadja a közbecsülésben álló tisztviselő és jó barát ez uton is gratulációkat.

Néhai Heinrich Nándor, nagybirtokos, „Versecz és vidéke Társasköre“ sok éven volt elnökének és nejének ideiglenes sirboltban fekvő hamvait a mult hétfőn exhumálták, s a beszentelés után új sirboltban helyezték el.

A fehértemplomi román dalárda, Spatarin Vl, Moldován S., Dr. Zepeniag P., Dr. Popovicin N., Crenian A. és Nedelko Gy. verseczi ügyvédek, mint rendezők ssive meghívására, a mult szombaton hangversenyt és táncmulatságot rendezett a „Szöllvényigéhez“ címzett vendéglőben, mely alkalommal a 43-ik gyalogezred katonái zenekara is közreműködött. A mulatságon igen nagy közönség jelent meg, s az egyes előadások valóban meglepően bravurosak valának, méltó dícséretére Greipel karmesternek, ki a darabok betanítása és begyakorlásával valóban szép munkát végzett. A hangversenyen a nem román anyanyelvű intelligencia köréből is számosan vettek részt, de még többen is részt vettek volna, ha román testvéreink tisztán román meghívót küldtek volna székük — hiszen itt nálunk Magyarországon minden nemzetiség teljes szabadsággal használhatja anyanyelvét — városunkban magyar, román a legjobb barátságban élnek, és éppen ez okból feltűnt, hogy a magyar nyelv elhagyásával román német volt a meghívó. Ez egyszerű igénytelen megjegyzés alapul azon barátságon és testvériségen, melylyel egymás közt élünk, nagyon sajnálnók, ha félremagyaráznák.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása. Nagy napra virad márczius 5-én városunk lakossága. Huszonegy kisorolt törvényhatósági bizottsági tag helyére kell új városatyákat választani. Az első kerületben kiestek: Popov J., Radák Sz., Pancsevacz G., Kanacszy V.; — a II-ikben: Pavkov Lj, Barbulovits J., Tokin A.; — a III-ikben: Gumbinger J., Mayer F., Wamser K.; — a IV-ikben Löffl F., Weiterschan J. Menczer J. és Stürmer J.; — az V-ikben: Seemayer F., Seemayer Ant, Höschl F., Leidl F.; — a VI-ikben: Piekarszky A., Fischer S., Ditsch P. — Valasztási helyiség lesz: I. ker. a város ház nagy terme, elnök Pavlovits Ignác. II. ker. az Alexi-templom mellett lévő iskola v. e. Bakalovits József, III-ik és IV-ik ker. külvárosi elemi népiskola, a honvédlaktanya mellett vál. elnökök B u c h e r László és M a r k Antal, V. ker. főreálisk. épület v. e. K e h r e r Béla; — VI. ker. a bagatellbírósg helyisége v. e. K a i m a n n Pál. Az egyes pártok már több értekezletet tartottak, s a mint látszik, lesz erős küzdelem. — Kiváncsiak vagyunk rá, valjon a választó polgárok meg fognak e ismét feledkezni arról, hogy a városban főreáliskola van, s nem jut-e eszükbe, hogy mint széles Magyarország minden törvényhatóságának, ugy a miénknek is csak díszére és előnyére válnék, ha egy pár tanart is beválasztanának a képviselő testületbe.

Görög keleti román polgártársaink, mint általánosan hangoztatják, el akarnak vállalni a gör. kel. szerbektől, s Verseczen gör. kel. román egyházközséget s plébániát akarnak felállítani. A helybeli szerb lap és (ugylátszik utánna) az újvidéki szerb lapok, e tervet nem jó szemmel nézik s oly cikkeket közölnek, melyekben maradásra kívánják bírni a gör. kel. románokat. Mi egyszerűen csak regisztráljuk e hirt, mely jelenleg városunkban sok megbeszélés tárgyát képezi.

Új egyesület. Van ugyan már elég Verseczen, de azon új egyesület, melynek létrejöttén kereskedő osztályunk most faradozik, czélszerűnek és hézagpótlónak mutatkozik. Arról van

szó ugyanis, hogy a kereskedő ifjúság egy önszervező és művelődési egyület alakít, mely által a körükben meglazult társadalmi életet is javíthatják. Gondoskodnának könyvtárról, lépéseket tennének a kereskedelmi oktatás előbbvitelére tárgyában is. Ily irányú egyesületre csakugyan szüksége van városunknak, mert különösen a kereskedelmi oktatás ügyében más városokhoz viszonyítva nálunk alig történik valami.

A tösorozás Temes vármegyében a következő napokon lesz megtartva: márczius 17—21 Temesvárott központi járás), márczius 27—29 Temes-Rékason, ápr. 4—5. Csákován. ápr. 11—13 Buziáson, márcz. 17—21 Uj-Aradon, márczius 23—29 Vingán, ápr. 4—8 Lippán, márcz. 1—3 Dettán, márczius 15—18 Verseczen, ápr. 14—18 Fehértemplomban, ápr. 26—29 Kubinban.

A verseczi parkegyesület a mult vasárnap tartotta meg a rendes évi közgyűlését. A választmány jelentéséből felemlítjük, hogy az együletnek 3 tiszteletbeli, 8 alapító és 220 pártoló tagja van. Vagyon 1893. elején 7816 frt. 53 kr. Mult évi bevétele 1892 frt. 91 kr. volt, melyből 993 frt 37 krt. adtak ki. Az egyesület főczélját most egy vízvezeték létesítése képezi, melynek költségelbirányzata 6500 frt. Ez összeget 8 év alatt visszafizetendő 5 frtos részvényekkel — melyért a város vállalná el a jótállást — óhajtják összehozni. A tervezett vízvezetékre csakugyan nagy szüksége is van városkertünknek, nem csak a növényzet fentarthatása, hanem a parkot látogató s üdülni óhajtó közönség érdekében is, — mert tudatik, hogy különösen ünnep- és vasárnapokon óriási a por a park útján.

Purimünnepély. Általános felszólításra „Purim-tánczoszórút“ rendez K o h n F. szállodatulajdonos (Hotel International) márczius 4-én szombaton.

Unió és polgári házasság. A helybeli ág hitv. ev. gyülekezet e hó 19-én tárgyalta a református egyházzal való egyesülés és a polgári házasság kérdését. Okot szolgáltatott erre, zsinati követünk főtdnö K r a m á r Béla, bánáti ev. főesperes úr két fontos kérdést tárgyaló, s a közgyűléshez intézett átirata, melyben — nézeteit okadatolva kifejtve — az unió ellen, és a kényoszva (ad hoc) polgári házasság mellett nyilatkozik. Az egyházi közgyűlés behatóan foglalkozott mindkét kérdéssel, az as ürü megbeszélés eredménye pedig az unió és polgári házasság elfogadása volt. Az elnökség az uniót a diszporában, valamint az ad hoc polgári házasságot védte. A fehértemplomi leánygyülekezet a kötelező polgári házasság mellett szavazott. Megjegyezendő, hogy a jegyzőkönyv szövegezésében csakis „unio“ és „polgári házasság“ kifejezések jönni elő, a végzéseket talán az elnökség felfogása szerint is lehetne magyarázni; — amde e sorok írója a tanácskozási és mondhatni vita tartalmából csak az általános uniót és kötelező polgári házasságot értheti győzőnek.

„Slaviansky“-hangverseny. A nagyhirű orosz énekkar f. é. márczius hó 5-én városunkban is fog előadást tartani a „Szöllvényigéhez“ címzett vendéglőben. A jegyekre elő lehet jegyezni a „Wettel és Veronits“-féle könyvnyomdában.

A vattinai állami birtokot, mely 1335 hold földből állt, a mult napokban 357.856 forintért elárverezték s vevője Belitska Benjamin, országgyűlési képviselő és Manzin Lajos zombolyai kereskedő lett.

Czitera-hangversenyt rendez márczius hó 4-én a „Szöllvényigéhez“ nagy termében Binder Ferencz, cziteratanító, melyben helybeli tanítványai fognak közreműködni. Miután több közreműködő kisasszony ügyes játékaról meggyőződünk — biztosan allithatjuk, hogy a hangverseny élvezetes és érdekes leend.

Eperfaik védelme. Az utcákon, a házak előtt és a köztereken lévő eperfakon senki másnak nem áll jogában a tavaszi metszést végezni, a gallyakat lekurtítani, — mint csak a helybeli selyemtenyészési felügyelő közegeinek. A kik a házaik előtt lévő eperfakat önhatalmulag megcsontkítják, szigorú bírságban fognak részesítettetni.

Katonai lövésárok a délvídeken. A folyó év tavaszán a délvídeken a következő helyeken és napokon tartanak lövésárokat: Temesvárott márczius hó 22. Zombolyán márczius hó 24-én. Torontal-Vásárhelyen (Debelyácsa) márczius hó 29-én. Nagy-Szentmiklóson márczius hó 20-án Aradon márczius hó 18-án.

Érdekes áttérés. A „Dél. közlöny“-ből vesszük át a következő sorokat: Verseczen Glücksmann Konstantin oda való izraelita vallású polgár a görög keleti vallásra tért át. A keresztelési szertartást J o r g o v i c s Milutin plébános végezte, az új szerb keresztatyja Boksan Lázár kereskedő volt. Glücksmant ezen lépésre

a szerelem vitte. Házasságra akart lépni egy szerb leánnyal s e czélját elérendő, kikeresztelkedett. Glücksmann vezetéknevét is megváltoztatja s új szerb neve Szretykovic lesz, a mi megfelel a Glücksmannak.

Magyarosodás Lugoson. Lugoson — a kereskedők egyesülete közelebb új elnököt választott De n g i János dr. kir. tanfelügyenlő személyében. E választás egyértelmű a lugosi kereskedők magyarosodó törekvéseivel. Ülősei, jegyzőkönyvei ezután magyar nyelven folynak; sőt februári választmányi ülésében az egyesület kimondta, hogy kereskedelmi iskolát állít fel magyar tannyelvvél. Ismervén a lugosi viszonyokat s a lugosi kereskedőket, kik általában idegen ajkuak (románok és németek), a legnagyobb örömmel üdvözölköznek Lugos kereskedőit e hazafias lépésükben.

Czirkusz. Mint esténként a nagy dőmbömlése és trombiták recsegése is hirdeti czirkuszársulat ütötte fel sátorát a verseczi nagy piacon.

Szerkesztői levelezés.

— m — s — Nem akarunk útszököt dobni, hogy fellobbanjon a szunnyadó parázs, s éppen azért nem is közölhetjük cikkét, melynek különben politikai tartalma is van.

Nyílt tér.*)

Kedves Petikém!

„Hol volt, hol nem volt, szép Magyarország kies délvídeken volt egyszer egy csinos város. Ebben a városban élt egy szépséges ifjú lányka, kedélye vig volt, lelke, szive tiszta, mint a frissen hullott harmat. Derült és mosolygó kedvben volt mindig. Bárhol jelent is meg, a derű fényét hozta magával.

Egy szép napon. (dehogyan volt szép e nap) egy füzfa-poéta ütötte fel toldott-foldott sátorát a városban, s megkezdte rémséges működését. Pharaó népét ért hét csapás Isten áldása volt ehez képest. — Vasárnapotól—vasárnapig éjjel nappal furt-faragott; kinos töprengéseinek tanuja volt a hold (míg sápadtan a rémülettel fogvaczogva el nem bujt), s hűséges társai — a baglyok. Rimeket keresve kinjában körmeit rágta, s éktelenül visított, ha hosszú vajúda után végre egyet talált. Ilyenkor aztán még a hű baglyok is felborzolt tollakkal ijedten riadtak szíjjel. Gondolatokat azonban sohasem talált. Semper nascitur ridiculus unus.

És végre vasárnap megjelent egy-egy ily szörnyűsü-lött, czimezve — hozzá.

A vig, kedves lányka búskomor lett. Naptól napra hervadt. Füzfa-poétánk pedig hizott, azt hitte szegény, verseczi a varázssital, mely a leányka szívet hozzá lánczolta. Mily mesés képzeldés hinni, hogy a holló károgó hangja szerelmi dal a szelid galambnak.

És a versek jöttek szép számban, — de nem szépen. A lányka pedig folyton búskomorabb lett.

Hajtóvadászat indult meg — hivatalból — a károgó közveszélyes holló ellen, ám az elbujt, lett belőle Petike I., majd VI. Riese Ádám szerint így folytatva a sort, tán szakig értünk volna. S ime, egy vasárnap nem jelent meg vers, Petike, mint költő eltűnt, a lányka felvidult.

Ezért született meg az epigramm, s bár rosznak mondád, mégis csak jó volt. hisz czélját elérte.

Nem volt az vers, nem is akart az lenni, csak némi formát kapott, s ezt azért, hogy poétánknak tükör gyanánt szolgáljon. Nem is volt szabad jobbnak lennie, mert hisz a kertész, mikor virágait a hernyóktól megtisztítja, csak nem keres illatos szereket! Bizony-Bizony Heracles sem tisztította Augias istállóját glaccé-keztűs kezekkel!

A milyen a munka, olyan a fizetés. Az epigramm méltó Petikéhez. A ki egy hétig szuokkal dolgozik, azt nem lehet egy napon glycerinszapannal fehérre mosni, — kefe kell ahoz.

A mi poétánk, — hetenként annyi szörzsálat tépett ki szegény Pegázusából, hogy végre is, most télviz idején, csupaszon maradt. Látod Petike, azért kellett a sok kakas-toll, mert hisz szegény prát el kellett látni meleg gúnyával, ha már megfosztottad természetes takarójától, mert különben megvette volna az Isten hege.

Elég nem szép tőled, kikélni ellenem azért, hogy hibádat jóvá teendő, megakartam övni Pegázusodat egy óriási — náthától.

Oh! ha láttad volna, mily hálás volt szegény; könnyes szemei szinte igrni látszottak, hogy nem fog többé vasárnaponként sarkantyúid alatt kinjában — kirúgni.

Derék, jó állat, megtartotta szavát; de még sem állhatta meg, hogy, ha már megsántult alattad, rosz lovasa alatt, s bicakló lábszárai nem vihették fel többé a Parnassusra, legalább — bár iszapos prózában még egyszer megfürösse gemberedett tagjait.

Persze a nátha nem maradt el.

De a rút hálatlanság bölgyegét még rád fogja nyomni. Ugy-e, a már megtette kötelességét, a már mehet. Lám ilyen az emberfia. Heteken át nyargattál rajta, ülötted, vetted, s tépted szőreit a kinjában vonagló jó Pegázusnak és most megvető prózai hangon özvönvizelőtti fiakker lónak (sic!) keresztelted el.

Most búcsúzásul még egyet. Prózád ugyan roszabb, mint verseid (ez különben fizikai lehetetlenség) de azért Isten bocsássa meg bűneidet oh Petike!

Ha tovább is így haladsz, nem babékoszorúta homlokka hűnsz el, hanem még éltedben részeseülsz méltó dícsőségben, jutalmad léssen hagyma — és petrezselyemből font költői koszorú . . . s ha majdan sirod domborúl, (Isten éltessen sokáig) mosolygó fejférdra a meghattott utókor aranybetűkkel vési majd örök emlékül, s retentő példa gyanánt:

Nyugodjék a költő, s fel ne támadjon soha, ki éltében másokat nyugodni nem hagyott.

Verseczen 1893. évi február havában.

M—n.

*) Ezen rovatban közlötték nem vállal felelősséget a szerkesztőség. A felelőség a beküldött terhel. A mennyiben pedig a „Petikék“ kultusza most már ily stádiumba jutott — a válasz és viszonzulás közlése után — ezennel ki nyílvánítjuk, hogy ezentúl nem fogadunk el e tárgyban s vele kapcsolatban semminemű közleményt. Szerk.

Egy tanuló öngyilkossága. Nagy-Becskerekén Marinovics Szvetozár 15 éves gimnáziumi tanuló, aki az ötödik osztályba járt, föbe lőtte magát. Öngyilkosságának oka az volt, hogy nem akart tanulni. Az öngyilkos fiút a kórházba szállították.

Vasúti menetrend. Fehértemplom, ról érkeznek: 5.30 reggel, 1.03 délután és 6.11 este Temesvár felé indul 5.36 reggel, 1.07 délután, 6.35 este. Temesvárról érkeznek: 7.23 reggel, 2.08 délután és 10.02 este. Fehértemplom felé indul: 7.31 reggel, 2.12 délután, 10.08 este. Nagybecskerekéről érkeznek: 11.59 délután, 8.50 este. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.20 délután. Jaszenováról Oraviczára indul: 8.15 reggel, 3 délután, 10.45 este. Oraviczáról Jaszenova felé indul: 3 éjjel 10.40 délután, 3.35 délután. Temesvárról Arad felé indul: 8 reggel, 1.11 délután 8.15 este Vojtekről Német-Bogsán felé indul 7 reggel, 9.15 este.

73. sz. — 1893. ok.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verseczi kir. járásbíró 1892. évi 10676. sz. végzése következtében Giga Imre, temesvári ügyvéd által képviselt Berthold Zuckermann javára Max Kohn, verseczi lakos ellen 400 ft., s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 383 ft-ra becsült különféle szobabitorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. bíróság 802 1893 sz. végzése folytán 400 ft. tőke követelés, ennek 1892. évi október hó 8-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 46 ft. 14 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Verseczen alperes lakásán leendő eszközösére 1893. évi márczius hó 7-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzzel, a legtöbbet igényelők becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Verseczen, 1893. évi február hó 21-ik napján.

Fixmann György,
kir. jbr. végrehajtó.

Borjúgyomrokat

vásárol a legmagasabb áron készfzetés mellett
Sámuel Leopold, Teplitz, (Csehország.)

Minták
minden tájék felé bérmentve.

Elismert legjobb modern
ruhászövetek

a tavaszi és nyári használatra, a legolesőbbtől a legfinomabb minőségig, színüket nem hagyó és tartós szövetek öltözetek, felöltőkre és minden más célra küld utánvét mellett **gyári áron** méterszáma magánosoknak és szabóknak

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúarú gyár és raktár
Schwarz Moricz,
Zwittau Brünn mellett.

Szövet egy teljes öltözetre 3.50 tól ft. 20. —-ig
Szövet egy felöltőnek (Ueberzieher) 4 fittól 16 ft-ig
Szövet egy nadrágra 1.40 tól ft. 8. —-ig
Fekete Peruvian és Doskins 7 — " 12. —
szalonöltözetre
Mosható Kaumgarn öltözetre, valódi 3 fittól felfelé
Piqué mellények 60 krtól 6 ft-ig.
Maradék szövetek olesó áron adtnak, de minták nem küldetnek.

Egyenruhászövetek, vízátlatlan vadászszövetek, Peruvian, Doskin szalonruhákra, utazó plaidok stb.

Női ruhászövetek.

Mintakönyvek
szabóknak bérmentés nélkül.

Minden megrendelés állandó
vívó teszi a megrendelést.
Elismert íratokkal rendelkezőnk a legzsenőben rétegebből.

1306. szám. — 1892.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az ujonczozás Versecz városában **f. évi márczius hó 11-én és 13-án** fog megejtetni, miért is az I. korosztálybeli vagyis 1872. évbéli születésű és a II. korosztálybeli vagyis 1871. évbéli születésű hadkötelesek 100 sorsszámig bezárólag **f. évi márczius hó 11-én** a II. korosztálybeli 101. sorsszámától, és a III. korosztálybeli vagyis az 1870. évbéli születésű valamint azon idegen illetőségű hadkötelesek, kik Verseczen leendő állítatásuk iránti engedélyt nyertek, **f. évi márczius hó 13-án reggelt 8 órakor** a városház nagy termében működendő sorozó bizottság előtt megjelenni kötelesek.

Verseczen, 1893. évi február hó 17-én.

Seemayer, polgármester.

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre figyelni lehet biztos, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„horgonnyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájalmak, fejfájás, köcsvény, csipőfájalmak, tagszagatás és megfázások ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel a

„Horgonnyal”

el van látva és ez után könnyen felismerhető, Minthogy ezen kitéző háziszert majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 ft. 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,
árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,
eljegyzési kártyák, ezimlapok, bál meghívók,
gyászjelentések, valamint czimkék, árújegyek,
arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb áron mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétány és az iskola-útcza sarkán lévő Kadits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hirdlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb áron.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote” és „Délvidék” szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.